18/02/2019

“Άλμα προς την κατεύθυνση επαναλειτουργίας της Θεολογικής Σχολής Χάλκης”

Οικουμενικό Πατριαρχείο / Μητροπόλεις Οικουμενικού Θρόνου

Ο ιεράρχης περιγράφει το εγκάρδιο κλίμα μεταξύ του Οικουμενικού Πατριάρχη και του πρωθυπουργού, ο οποίος, όπως τονίζει, είναι αγαπητός και δημοφιλής στη γειτονική χώρα, και εκφράζει την πίστη του πως είμαστε κοντά στη φάση που Ελλάδα και Τουρκία θα ξεπεράσουν σύντομα τις δυσκολίες και τις εντάσεις στη σχέση τους.

Στον απόηχο της επίσκεψης του Αλέξη Τσίπρα στην Τουρκία, ο ηγούμενος Χάλκης και μητροπολίτης Προύσης Ελπιδοφόρος, περιγράφει πως ο Οικουμενικός Πατριάρχης Βαρθολομαίος έπιασε κυριολεκτικά από το χέρι τον πρωθυπουργό και τη σύζυγό του και τους ξενάγησε σε όλους τους χώρους της Σχολής, τους αφηγήθηκε προσωπικές ιστορίες και περιστατικά που είχε ζήσει ο ίδιος ως μαθητής της. Για τον κ. Τσίπρα σημειώνει ότι είναι ιδιαίτερα αγαπητός και δημοφιλής στην Τουρκία, ενώ θεωρεί πως Ελλάδα και Τουρκία θα ξεπεράσουν τις δυσκολίες και τις εντάσεις, αλλά επειδή είναι ένας δύσκολος «τοκετός» η ειρήνη, για να γεννηθεί πρέπει να περάσει μέσα από πόνο.

Σεβασμιώτατε, γίναμε όλοι μάρτυρες της πρώτης επίσκεψης εν ενεργεία Ελληνα πρωθυπουργού στη Θεολογική Σχολή της Χάλκης. Ποια είναι η εκτίμησή σας, πλησιάζει η ώρα της επαναλειτουργίας της;

Είμαστε όλοι χαρούμενοι για αυτήν την ιστορική επίσκεψη του κ. Τσίπρα. Ζήσαμε συγκινητικές στιγμές με τον Ελληνα πρωθυπουργό να έρχεται, να προσκυνάει στη Θεολογική Σχολή Χάλκης, να συμμετέχει στη Θεία Λειτουργία που τέλεσε ο Οικουμενικός Πατριάρχης Βαρθολομαίος. Ολα αυτά έγιναν σε μια σημαδιακή μέρα, όπως είναι η πανήγυρις του Αγίου Φωτίου, ιδρυτή της μονής μας. Ο πρωθυπουργός ξεναγήθηκε από τον ίδιο τον Πατριάρχη μας στις άδειες αίθουσες, στη βιβλιοθήκη και φύτεψαν συμβολικά ένα δέντρο στον ιστορικό κήπο της Σχολής, παρουσία μάλιστα και εκπροσώπου του Τούρκου προέδρου, του κ. Ερντογάν. Ολα αυτά δημιουργούν, νομίζω, το ψυχολογικό αλλά και το πολιτικό κλίμα ώστε όντως να μπορούμε να μιλάμε για ένα άλμα προς τα εμπρός, προς την κατεύθυνση της επαναλειτουργίας.

Υπήρξαν πολλοί στην Ελλάδα που αναρωτήθηκαν γιατί είναι τόσο σημαντικό για το Οικουμενικό Πατριαρχείο και τους λιγοστούς εναπομείναντες Ρωμιούς η Θεολογική Σχολή της Χάλκης να ανοίξει και πάλι τις πύλες της σε νέους σπουδαστές…

Η Θεολογική Σχολή Χάλκης είναι σημαντική γιατί δεν αφορά μόνο τους λίγους εναπομείναντες Ρωμιούς της Κωνσταντινούπολης. Οι Ρωμιοί της Πόλης έχουν σχολεία να στείλουν τα παιδιά τους, όπως την Πατριαρχική Μεγάλη του Γένους Σχολή, το Ζωγράφειο Λύκειο και το Ζάππειο Λύκειο. Η Σχολή συνδέεται με την οικουμενικότητα του Πατριαρχείου, δεν περιορίζεται στα στενά όρια της Ομογένειας, του Ελληνισμού και της Ορθοδοξίας. Εχει ακτινοβολία διεθνή και διαχριστιανική, γι’ αυτό είναι και τόσο σημαντική. Διαδραμάτιζε πάντα έναν ρόλο γέφυρας μεταξύ ομολογιών, ορθοδόξων Εκκλησιών, Πατριαρχείων και εθνοτήτων. Είμαστε σίγουροι ότι θα πετύχει -αν ανοίξει- η Σχολή. Το πρώτο «κρας τεστ» στην Κωνσταντινούπολη έγινε ήδη, και εννοώ ό,τι κατάφερε ο Οικουμενικός Πατριάρχης με τα σχολεία της Ιμβρου. Στην Ιμβρο είχαν κλείσει όλα τα σχολεία με απόφαση της τουρκικής κυβέρνησης για πάνω από πενήντα χρόνια. Προσφάτως επετράπη η λειτουργία τους, αλλά όλοι αναρωτιούνταν πού θα βρεθούν τα παιδιά. Κι όμως, ο Πατριάρχης μας με την επιμονή του κατόρθωσε εκ του μηδενός να επαναπατρίσει οικογένειες Ιμβρίων στο νησί και σήμερα λειτουργούν πλήρως όλες οι βαθμίδες.

Τι ήταν αυτό που εντυπωσίασε περισσότερο τον πρωθυπουργό από την πρόσφατη επίσκεψή του στη Χάλκη; Τι σας εκμυστηρεύτηκε;

Το όλο κλίμα της Θεολογικής Σχολής και η άφιξή του, που ξεκίνησε με εκκλησιασμό, υπέβαλαν ψυχολογικά τον πρωθυπουργό σε μια πνευματικότητα. Από τη στιγμή που άναψε το κερί, είχες την αίσθηση ότι έλαμψε το πρόσωπό του. Ο πρωθυπουργός συγκινήθηκε ιδιαίτερα όταν ο Οικουμενικός Πατριάρχης τον έπιασε κυριολεκτικά από το χέρι και τον ξενάγησε προσωπικά παντού. Του αφηγήθηκε προσωπικές ιστορίες, περιστατικά από τη Σχολή που έζησε ο Πατριάρχης ως μαθητής της. Ολα αυτά δημιούργησαν μια αμεσότητα στην επικοινωνία τους και μια ανθρώπινη συγκίνηση στον πρωθυπουργό, ο οποίος μαζί με τη σύζυγό του κοίταζαν τον Πατριάρχη στα μάτια.

Το 1971, λόγω της επιδείνωσης των ελληνοτουρκικών σχέσεων με αφορμή το Κυπριακό, η Σχολή «σιώπησε». Και σήμερα, όμως, εντάσεις μεταξύ των δύο χωρών εξακολουθούν να υφίστανται. Πιστεύετε ότι το κλίμα που διαμορφώθηκε από την επαφή του Ελληνα πρωθυπουργού με τον πρόεδρο της Τουρκίας είναι αρκετό για να φέρει το πολυπόθητο αποτέλεσμα της επαναλειτουργίας;

Παρ’ όλη τη γενική εντύπωση που επικρατεί ότι οι ελληνοτουρκικές σχέσεις είναι σε ένταση, προσωπικά εκτιμώ ότι αυτό δεν είναι ακριβές. Πιστεύω ότι είμαστε πολύ κοντά στη φάση που Ελλάδα και Τουρκία θα ξεπεράσουν αυτές τις δυσκολίες και τις εντάσεις. Υπάρχουν όλες οι προϋποθέσεις για να συμβεί αυτό, αλλά επειδή είναι ένας δύσκολος «τοκετός» η ειρήνη, για να γεννηθεί πρέπει να περάσει μέσα από πόνο. Νομίζω ότι αυτές οι «αψιμαχίες» που παρατηρούνται σήμερα είναι ακριβώς οι πόνοι του τοκετού μια ειρηνικής και φιλικής συνύπαρξης μεταξύ των δύο λαών, η οποία είναι η προϋπόθεση, το οξυγόνο από το οποίο θα αναπνεύσει η Θεολογική Σχολή της Χάλκης και θα επαναλειτουργήσει. Είμαι αισιόδοξος.

Η επίσκεψη του κ. Τσίπρα στην Αγία Σοφία και στη Θεολογική Σχολή της Χάλκης έγινε πρώτη είδηση σε μεγάλα διεθνή ειδησεογραφικά Μέσα, όπως στους «New York Times» και στο «Spiegel», ενώ όλα τα τουρκικά Μέσα την κάλυψαν εκτεταμένα. Εντυπωσιακή ήταν και η απήχηση που είχε στους Ρωμιούς της Πόλης αλλά και σε πολλούς απλούς Τούρκους πολίτες. Μπορείτε να μας μεταφέρετε το κλίμα που υπάρχει αυτήν τη στιγμή;

Ο κ. Τσίπρας, εκτός από το προσωπικό του χάρισμα να επικοινωνεί με τους ανθρώπους, στην Τουρκία είναι αγαπητός και δημοφιλής. Είναι ένας άνθρωπος που όλοι θα ήθελαν να γνωρίσουν. Οι Τούρκοι είναι φιλικοί, ευγενικοί και φιλόξενοι άνθρωποι. Νομίζω ότι όλα αυτά μαζί συνετέλεσαν στο να δημιουργηθεί αυτό το μικρό «θαύμα». Με το που αποβιβάστηκε στην αποβάθρα της Χάλκης ο πρωθυπουργός, έσπευσαν όλοι οι κάτοικοι του νησιού να τον υποδεχθούν, να τον

αγκαλιάσουν, να φωτογραφηθούν μαζί του.

Ποια θεωρείτε ότι θα είναι τα οφέλη που θα αποκομίσει η Τουρκία από την επαναλειτουργία της Σχολής και πώς θα επηρεάσει την ελληνική Ομογένεια;

Οι απόφοιτοι της Θεολογικής Σχολής της Χάλκης σκεφτείτε ότι έμπαιναν μόλις τελείωναν το γυμνάσιο, ολοκλήρωναν το λύκειο και τη Σχολή, συνολικά έμεναν επτά χρόνια. Επτά χρόνια από τα πιο ευαίσθητα, τα πιο σημαντικά για τη διαμόρφωση της προσωπικότητάς τους, και ζούσαν σε ένα περιβάλλον που είχαν την ευκαιρία να γνωρίσουν την Τουρκία, να αγαπήσουν την Πόλη, να δημιουργήσουν φιλικές σχέσεις. Οταν έχει κάποιος μια τέτοια εμπειρία από ένα κράτος, δύσκολα γίνεται εθνικιστής και στρέφεται εναντίον του. Αγαπάει την Πόλη. Οπου και να πάει αναζητά την Κωνσταντινούπολη – και δεν υπάρχει Κωνσταντινουπολίτης που μισεί την Τουρκία. Ολοι τη λατρεύουν. Οι απόφοιτοι της Σχολής δεν είναι απλώς κάποιοι θεολόγοι. Εδώ καταρτίζονται και αποφοιτούν οι επόμενοι μητροπολίτες και Αρχιεπίσκοποι του Οικουμενικού Πατριαρχείου σε όλο τον κόσμο. Αυτή την ελευθερία επικοινωνίας τη χρειαζόμαστε σε όλα τα επίπεδα, και όχι μόνο στους ιερείς και στα στελέχη της Εκκλησίας μας, αλλά είναι σημαντική και για τον Ελληνισμό μας. Είναι μεγάλο προνόμιο να μπορείς να επικοινωνείς και να μιλάς τη γλώσσα της άλλης πλευράς. Η Τουρκία, είτε μας αρέσει είτε όχι, είναι ο μεγαλύτερος γείτονάς μας, με τον οποίο θέλουμε ή θα έπρεπε να έχουμε καλές σχέσεις. Για να έχεις καλές σχέσεις με έναν γείτονα, πρέπει να τον ξέρεις, να έχεις ζήσει μαζί του. Η Θεολογική Σχολή της Χάλκης προσφέρει αυτήν τη δυνατότητα, να έχουμε εμπειρία συμβίωσης με τον μεγαλύτερο γείτονά μας. Μισείς αυτόν που δεν γνωρίζεις.

Στην πρόσφατη ομιλία σας χαρακτηρίσατε τον κ. Τσίπρα «θαρραλέο πολιτικό άνδρα, που με δυναμισμό εφαρμόζει δύσκολες αποφάσεις». Ωστόσο, με κάποιες από αυτές, όπως η συνταγματική αναθεώρηση και το επικείμενο νομοσχέδιο για τον εξορθολογισμό των σχέσεων Πολιτείας – Εκκλησίας, το Οικουμενικό Πατριαρχείο έχει εκφράσει τις ενστάσεις του. Μετά την κατ' ιδίαν συνάντησή του με τον Οικουμενικό Πατριάρχη Βαρθολομαίο, θα βρεθεί κοινή συνισταμένη για τα ζητήματα αυτά;

Οταν υπάρχει διάλογος, πάντα βρίσκεται η κοινή συνισταμένη. Η κοινή συνισταμένη δεν σημαίνει επιβολή όλων των αιτουμένων, των σημείων της δικής μας πλευράς, όσο κι αν θεωρούμε ότι είναι δίκαια. Αυτή είναι η κουλτούρα και ο πολιτισμός του διαλόγου. Ο διάλογος είναι να μπορείς να βρίσκεις κοινή συνισταμένη στα ζητήματα που απασχολούν τις δύο πλευρές. Αυτή ήταν η δημοκρατία μας πάντοτε και είναι η μεγαλύτερη συμβολή του ελληνικού

πολιτισμού στον παγκόσμιο πολιτισμό. Από τη στιγμή που η κυβέρνηση κάθεται μαζί με το Οικουμενικό Πατριαρχείο στο τραπέζι του διαλόγου, ασφαλώς θα βρεθεί λύση. Ο Οικουμενικός Θρόνος διακρίνεται για την ευελιξία του σε όλα τα ζητήματα, καθώς και για την ικανότητά του να διαλέγεται και να βρίσκει λύσεις, αλλά και η κυβέρνηση φαίνεται διατεθειμένη και έτοιμη να συζητήσει μαζί του. Είναι η καταλληλότερη προϋπόθεση για να βρεθεί λύση. Οσον αφορά στον πρωθυπουργό, νομίζω, ακόμη κι αν κάποιοι διαφωνούν, ότι έχει αγγίξει χρονίζοντα ζητήματα που δεν τολμούσε κανείς να πράξει μέχρι σήμερα. Η Ελλάδα απαλλάσσεται από την «καμπούρα» που έχει συσσωρεύσει όλα αυτά τα χρόνια και από θέματα που της έχουν γίνει βαρίδια και δεν την αφήνουν να προχωρήσει. Το γεγονός ότι ο πρωθυπουργός δεν φοβάται να το πράξει και τα διεκπεραιώνει δείχνει ότι διαθέτει πολιτικό θάρρος.

Πηγή: **www.ethnos.gr**